

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету конструювання та
дизайну

_____ З.В. Ружилю
“ ____ ” _____ 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри охорони праці та
біотехнічних систем у тваринництві
Протокол № 4 від 13.05.2021 р.

Завідувач кафедри
_____ В. С. Хмельовський
“ ____ ” _____ 2021 р.

ГАРАНТ ОПП

_____ Є. Бакулін
“ ____ ” _____ 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОХОРОНА ПРАЦІ У ГАЛУЗІ”**

Галузь знань	19 «Архітектура та будівництво»
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Освітньо-професійна програма	Будівництво та цивільна інженерія
Факультет	Конструювання та дизайну
Розробник:	к.т.н., доцент кафедри ОПБСТ Войналович О.В.

КИЇВ – 2021

Опис навчальної дисципліни

Охорона праці у галузі

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Програма підготовки здобувачів ВО	Магістр	
Напрямок підготовки		
Спеціальність	192_Будівництво та цивільна інженерія	
Спеціалізація		
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістовних модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття		
Лабораторні заняття	30 год.	
Самостійна робота	30 год.	
Індивідуальні заняття		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців (магістрів) умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці на підприємствах будівельної галузі та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у будівництві.

Завдання:

Завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників на будівництві через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні положення законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці;
- систему управління охороною праці (СУОП) у будівельній галузі та на підприємствах будівельної галузі;
- небезпечні та шкідливі виробничі фактори під час виконання будівельних робіт;
- основні вимоги гігієни праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки під час виконання будівельних робіт;
- умови праці у будівництві за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого довкілля, важкості та напруженості трудового процесу;
- фактори, що спричиняють професійні захворювання у будівельній галузі.

вміти:

- обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення СУОП на підприємстві чи у підрозділі;
- контролювати дотримання вимог щодо проведення навчання працівників підприємства з питань охорони праці;
- розробляти інструкції, проводити навчання та інструктажі з охорони праці на підприємствах будівельної галузі;
- оцінювати робочі місця за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого довкілля, важкості та напруженості трудового процесу у будівельній галузі, технологічних процесів щодо відповідності вимогам нормативно-правових документів;
- розробляти та впроваджувати заходи щодо профілактики професійної захворюваності та виробничого травматизму під час виконання будівельних робіт, організовувати заходи пожежної безпеки.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	тиж-ні	усьо-го	у тому числі					усьо-го	у тому числі				
			л	п	лб	інд	с.р.		л	п	лб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовний модуль 1. Організація охорони праці у будівельній галузі. Впровадження системи управління охороною праці													
Тема 1. Організація охорони праці у будівельній галузі		12	4		4		4						
Тема 2. Засади СУОП у будівельній галузі		11	3		4		4						
Тема 3. Ризик-орієнтований підхід щодо функціонування СУОП у будівельній галузі		11	4		4		3						
Тема 4. Організація системи державного страхування від нещасних випадків працівників у будівельній галузі		11	4		3		4						
Разом за змістовним модулем 1		45	15		15		15						
Змістовний модуль 2. Особливості забезпечення умов праці у будівельній галузі. Проблеми безпеки, зниження професійної захворюваності, виробничого травматизму													
Тема 5. Умови праці на робочих місцях у будівельній галузі		10	4		3		3						
Тема 6. Заходи щодо зниження аварійності, виробничого травматизму і проф. захворюваності		12	4		4		4						
Тема 7. Вимоги безпеки і гігієни праці у будівельній галузі		12	4		4		4						
Тема 8. Документація з пожежної безпеки у будівельній галузі		11	3		4		4						
Разом за змістовним модулем 2		45	15		15		15						
Усього годин		90	30	-	30	-	30						
Курсовий проект													
Усього годин		90	30	-	30	-	30						

4. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	немає	
2		

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	немає	
2		

6. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількі сть годин
1.	Організація навчання працівників з охорони праці. Складання програми та змісту проведення інструктажів.	2
2.	Розроблення інструкцій з охорони праці для окремих робіт у будівництві	2
3.	Опрацювання функціональних обов'язків з охорони праці посадових осіб підприємства	2
4.	Розрахунок відшкодування заподіяної шкоди потерпілим на виробництві	2
5.	Атестація робочих місць у будівельній галузі за категоріями небезпечності та важкості. Складання карти умов праці	4
6.	Табличний аналіз формування виробничих небезпек та будівництві	2
7.	Розроблення протипожежних заходів для підприємств. Розрахунок необхідної кількості вогнегасників.	2
8.	Проведення технічного огляду вантажопідіймальних машин і механізмів	2
9.	Дослідження параметрів виробничого довкілля на робочих місцях на будівельному об'єкті	2
10.	Оформлення нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки	2
11.	Планування витрат на охорону праці на підприємстві	2
12.	Виявлення характерних пошкоджень ручного електрифікованого інструменту	2
13.	Проектування системи блискавкозахисту споруджуваного об'єкта	4
		40

7. Контрольні питання, комплекси тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1.	Основні небезпечні та шкідливі виробничі чинники у будівельній галузі
2.	Умови праці у будівельній галузі
3.	Порівняльна оцінка стану охорони праці будівельній галузі щодо інших галузей
4.	Система управління охороною праці на державному, галузевому та регіональному рівнях
5.	Завдання системи управління охороною праці на підприємстві
6.	Функції системи управління охороною праці на підприємстві
7.	Основні завдання та функції служби охорони праці підприємства
8.	Перелік робіт підвищеної небезпеки у будівельній галузі
9.	Організація навчання з охорони праці на підприємстві
10.	Порядок проведення медичних оглядів працівників
11.	Порядок розслідування професійних хвороб працівників
12.	Порядок розроблення та затвердження інструкцій з охорони праці на підприємстві
13.	Порядок проведення працезахоронного контролю на підприємстві
14.	Порядок забезпечення державного нагляду за дотриманням нормативів безпеки і гігієни праці будівельній галузі
15.	Працезахоронна документація на підприємстві: журнали, накази, положення, переліки, акти, протоколи та ін.
16.	Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці на підприємстві
17.	Основні обов'язки з охорони праці головних спеціалістів підприємства
18.	Основні обов'язки з охорони праці керівників виробничих підрозділів підприємства
19.	Порядок забезпечення працівників будівельної галузі спеціальним одягом та засобами індивідуального захисту
20.	Пільги та компенсації для працівників за шкідливі умови праці
21.	Відповідальність за порушення нормативів безпеки праці
22.	Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці
23.	Основні повноваження і права органів державного нагляду за охороною праці
24.	Основні засади страхування від нещасних випадків та професійних захворювань
25.	Принципи фінансування страхування від нещасних випадків на виробництві
26.	Професійний ризик. Методи його оцінення
27.	Планування заходів на галузевому, підгалузевому рівні та на рівні підприємства щодо поліпшення стану охорони праці
28.	Характеристика пожежної безпеки на підприємстві
29.	Перелік питань у загальноб'єктній інструкції з пожежної безпеки
30.	Перелік питань в інструкціях з пожежної безпеки для окремих приміщень (дільниць)
31.	Основні документи з пожежної безпеки на підприємстві
32.	Система запобігання пожежі
33.	Система боротьби з пожежею
34.	Характерні порушення правил пожежної безпеки (ПБ) у будівельній галузі
35.	Загальні заходи запобігання пожежам на підприємстві
36.	Категорії пожежної небезпеки виробництв будівельної галузі
37.	Вимоги щодо розташування та перевіряння первинних засобів пожежогасіння на підприємстві
38.	Оптимізація параметрів освітлення на робочих місцях
39.	Перелік елементи вузлів будівельної техніки, що визначають безпеку їх експлуатації
40.	Методи, засоби і показники оцінювання безпеки будівельної техніки
41.	Карти контролю показників безпеки будівельної техніки

42.	Основне виробниче обладнання у будівельній галузі, небезпечні чинники і зони виробничого обладнання
43.	Вимоги безпеки до основних вузлів та систем будівельної техніки
44.	Організація виконання безпечного робіт за умов обмеженого простору
45.	Безпека під час експлуатації компресорних установок
46.	Вимоги безпеки під час обслуговування агрегатів, що працюють під тиском
47.	Вимоги безпеки до організації і виконання механізованих робіт з переміщення вантажів
48.	Карти контролю безпеки на будівельному майданчику
49.	Методи аналізу виробничого травматизму
50.	Порядок допуску працівників до виконання робіт підвищеної небезпеки на будівництві
51.	Безпека організації будівельного майданчика
52.	Безпека основних видів будівельно-монтажних робіт
53.	Безпека робіт під час експлуатації будівельних машин і механізмів
54.	Безпечна експлуатація будівельного оснащення
55.	Безпечна послідовність вантажопідіймальних операцій
56.	Організація першої домедичної допомоги потерпілим на будівельному майданчику
57.	Санітарно-побутове забезпечення працівників на будівельному майданчику
58.	Безпека під час споруджування та використання будівельного риштування
59.	Вимоги щодо улаштування захисних огорож на будівельному майданчику
60.	Безпека щодо складування будівельних матеріалів на майданчику

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОКР <u>бакалавр</u> напрямок підготовки\ спеціальність _____ будівництво та цивільна інженерія	Кафедра охорони праці та інженерії середовища 2020-2021 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № <u>1</u> з дисципліни ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ	Затверджую Зав. кафедри _____ (підпис) Войналович О.В. _____ 2020 р.
Екзаменаційні запитання			
1. Завдання системи управління охороною праці на підприємстві			
2. Безпека робіт під час експлуатації будівельних машин і механізмів			
Тестові завдання різних типів			
1. Тривалість робочого часу працівників не повинна перевищувати?		6. Вказати засоби безпеки, що мають бути на вантажопідіймальних пристроях.	
1	25 годин на тиждень	1	Обмежувач вантажопідіймності
2	36 годин на тиждень	2	Вимірювач ступеню пошкодження тросів
3	40 годин на тиждень	3	Розплутувач петель
4	44 години на тиждень	4	Дефектоскоп
2. Якого виду сигналізації про небезпеку не існує?		7. Що не належить до функцій служби охорони праці підприємства?	
1	Попереджувальної	1	Підготовка проектів наказів з питань охорони праці
2	Контрольної	2	Розроблення комплексних заходів з охорони праці
3	Аварійної	3	Забезпечення підрозділів НПАОП
4	Зобов'язувальної	4	Складання звітності з охорони праці
5	Оперативної	5	Проведення з працівниками первинного інструктажу з охорони праці
3. Який вид ЗІЗОД має застосовувати працівник під час роботи у закритих резервуарах та каналізаційних колодязях?		8. До легкозаймистих належать рідини з температурою спалаху до:	
1	Фільтрувальний протигаз	1	28 °C
2	Ізолювальний протигаз	2	43 °C
3	Протиаерозольний респіратор	3	55 °C

4	Протишпоровий респіратор	4	61 °C
5		5	74 °C
4. Вкажіть мінімальний норматив забезпечення виробничих приміщень вогнегасниками?		9. До технічних засобів безпеки не належать:	
1	1 вогнегасник на площу підлоги до 25 м ²	1	Захисні огорожі
2	1 вогнегасник на площу підлоги до 50 м ²	2	Запобіжні клапани
3	1 вогнегасник у межах на площу 25 – 50 м ²	3	Обмежувачі руху
4	1 вогнегасник у межах на площу 50 – 75 м ²	4	Засоби індивідуального захисту органів дихання
5	1 вогнегасник у межах на площу 50 – 100 м ²	5	Сигналізатори небезпеки
5. Якого етапу атестації робочих місць за умовами праці не існує?		10. Співставити знакам охорони праці відповідні кольори безпеки	
1	Розроблення заходів для поліпшення умов праці	А. Заборони	1. Зелений
2	Складання Карти умов праці	Б. Попереджувальні	2. Синій
3	Визначення виробничого ризику на робочому місці	В. Зобов'язувальні	3. Червоний
4	Дослідження шкідливих і небезпечних чинників	Г. Інформаційні	4. Жовтий
5	Складання переліку робочих місць, що підлягають атестації		

8. Методи навчання:

Лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів проводять такими методами:

- Пояснювально-ілюстративний метод.
- Дискусійні методи.
- Дослідницький метод.
- Метод ділової гри.

9. Форми контролю:

Видами контролю знань студентів є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи

Проміжна атестація – засвоєння програмного матеріалу змістового модуля у вигляді письмової контрольної роботи.

Підсумкова атестація – іспит.

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол №6 з табл. 1.

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100
Добре	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Задовільно	D	Задовільно – непогано, але із значною кількістю недоліків	64-73
	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	Незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35-59
	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	01-34

11. Методичне забезпечення:

№	Назва методичних розробок	Видання	Автори
1.	Методичні вказівки щодо проведення ділової гри «Організація навчання з охорони праці на підприємствах АПК»	Видавничий центр НУБіП України, 2010. – 22 с.	Войналович О.В., Марчишина Є.І., Войтюк С.Д.
2.	Методичні вказівки щодо виконання лабораторної роботи „Первинні засоби пожежогасіння на підприємствах АПК”	Видавничий центр НУБіП України, 2009. – 32 с.	Войналович О.В., Голопура С.М., Воронцова Н.Є.
3.	Методичні вказівки щодо виконання ділової гри „Основні функціональні обов’язки з охорони праці посадових осіб підприємств АПК ”	Видавничий центр НУБіП України, 2009. – 16 с.	Войналович О.В., Марчишина Є.І., Шостак А.В.
4.	Методичні вказівки щодо проведення ділової гри «Перевірка стану пожежної безпеки на сільськогосподарському підприємстві»	Видавничий центр НУБіП України, 2010. – 24 с.	Войналович О.В., Марчишина Є.І., Лапін В.М.
5.	Методичні вказівки до проведення ділової гри «Розслідування випадків професійних захворювань та отруєнь на підприємствах АПК»	Видавничий центр НУБіП України, 2010. – 24 с.	Войналович О.В., Білько Т.О., Воронцова Н.Є.
6.	Методичні вказівки щодо виконання лабораторної роботи „Вимірювання параметрів вібрації”	Видавничий центр НАУ, 2003. – 18 с.	Войналович О.В., Гончаров Ф.І., Хоменков П.М., Шеремет В.О.
7.	Методичні вказівки щодо виконання лабораторної роботи „Визначення концентрації шкідливих газів”	Видавничий центр НАУ, 2003. – 16 с.	Войналович О.В., Цапко В.Г., Гончаров Ф.І., Хоменков П.М.,

№	Назва методичних розробок	Видання	Автори
			Шеремет В.О.
8.	Методичні вказівки щодо виконання практичної роботи „Методи планування витрат на охорону праці”	Видавничий центр НАУ, 2003. – 18 с.	Войналович О.В., Цапко В.Г., Гончаров Ф.І., Шеремет В.О.
9.	Методичні вказівки до виконання лабораторної роботи „Атестація робочих місць працівників за умовами праці”	Видавничий центр НАУ, 2005. – 23 с.	Цапко В.Г., Ткаченко О.М., Сушко С.П., Гончаров Ф.І.
10.	Методичні вказівки щодо виконання лабораторної роботи «Вимірювання параметрів освітлення робочих місць»	Видавничий центр НУБіПУ, 2010. – 14 с.	Войналович О.В., Шеремет В.О.

12. Рекомендована література основна:

1. Закон України «Про охорону праці», 2003.
2. Войналович О.В., Кофто Д.Г., Мотрич М.М. Охорона праці на будівельних об'єктах АПК: Навчальний посібник для студентів спеціальності 192 "Будівництво та цивільна інженерія". – К. : Центр учбової літ-ри, 2016. – 397 с.
3. Вільсон О. Г. Охорона праці в галузі (на прикладі будівництва). Навчальний посібник. – К.: «Основа». 2006. – 204 с.
4. Ярошевська В. М. Охорона праці в галузі : Навчальний посібник / В.М.Ярошевська, В.Й.Чабан. – К: ВД "Професіонал, 2004. – 286 с.
5. Войналович О.В. Працезахоронні засади у схемах, таблицях і графіках: навч. посібник. Видання 2-ге, доопрацьоване. – К.: Основа, 2014. – 144 с.
6. Кундієв Ю.І., Нагорна А.М. Професійне здоров'я в Україні. Епідеміологічний аналіз. – К.: Авіцена, 2006. – 316 с.
7. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.
8. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с.
9. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.
10. Лесенко Г.Г. Довідник з охорони праці для керівників та спеціалістів (практичні рекомендації). – К.: Основа, 2008. – 288 с.
11. ДБН А.3.2-2-2009. Охорона праці і промислова безпека в будівництві.
12. Батлук В.А., Гогіташвілі Г.Г. Охорона праці у будівельній галузі. Навчальний посібник. – Вид-во: Знання, 2006. – 550 с.

Допоміжна:

1. Сухачёв А.А. Охрана труда в строительстве : учебник. 2-е изд., стер. – М. : КНОРУС, 2013. – 272 с.
2. Зеркалов Д.В. Основы охраны праці: Навч. посіб.: У 3-х ч. Ч. 2. Виробнича санітарія. – К.: Інтеллект, 1999. – 105 с.
3. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
4. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки».
5. Кримінальний кодекс України.
6. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці на підприємстві». Затверджене Наказом Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
7. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Затверджене Наказом Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
8. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Затверджене Наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
9. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Затверджене Наказом Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.
10. НАПБ Б.02.005-2003 «Типове положення про інструктажі, спеціальне навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях України». Затверджене Наказом МНС України від 29.09.2003 р. № 368.
11. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Затверджене Наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
12. НПАОП 0.00-4.01-08 «Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту». Затверджене Наказом Держгірпромнагляду від 24.03.2008 р. № 53.
13. НПАОП 05.0-3.03-06 «Норми безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам рибного господарства». Затверджені Наказом МНС України від 11.04.2006 р.
14. НПАОП 0.00-1.04-07 «Правила вибору та застосування засобів індивідуального захисту органів дихання». Затверджені Наказом Держгірпромнагляду України від 28.12.2007 р. № 331.
15. НПАОП 0.00-1.28-10 «Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин». Затверджені Наказом Держгірпромнагляду України від 6.03.2010 р. № 65
16. НАПБ А.01.001-2004 «Правила пожежної безпеки в Україні». Затверджені Наказом МНС України від 19.10.2004 р. № 126.
17. НАПБ В.01.057-2006/200 «Правила пожежної безпеки в агропромисловому комплексі України». Затверджені Наказом МНС України від 04.12.2006 р. № 730/770.

18. НПАОП 0.00.-6.02.-07 «Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій». Затверджений Наказом МОЗ України від 21.05.2007 р. № 246.

19. НПАОП 0.00-6.02-04 «Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві». Затверджений Постановою КМ України від 25.08.2004 р. № 1112.

20. НПАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання і затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Затверджений Наказом Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132.

21. НПАОП 0.00-4.36-87 «Про порядок безплатної видачі молока або інших рівноцінних харчових продуктів робітникам і службовцям, які зайняті на роботах з шкідливими умовами праці». Затверджений Постановою Держкомпраці СРСР від 16.12.1987 р. №731/П13.

22. НПАОП 0.00-4.05-03 «Порядок видачі дозволів Державним комітетом з нагляду за охороною праці та його територіальними органами». Затверджений Постановою КМ України від 15.10.2003 р. № 1631.

23. «Порядок відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень». Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 14.06.2002 р. № 833.

24. «Порядок складання та вимоги до санітарно-гігієнічних характеристик умов праці». Затверджений Наказом МОЗ України від 13.12.2004 р. № 614.

25. НПАОП 0.00-6.23-92 «Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці». Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 р. № 442.

26. НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою». Затверджений Наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 р. № 15.

27. «Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі». Затверджений Наказом МОЗ України та Держнаглядохоронпраці від 23.09.1994 р. № 263/121.

28. «Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці». Затверджені Головою Держпромгірнагляду 16.01.2008 р.

29. «Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці». Затверджені Головою Держпромгірнагляду 07.02.2008 р.

13. Інформаційні ресурси: інформаційний електронний освітній простір НУБіП України представлений електронними ресурсами, розміщеними на навчально-інформаційному порталі на базі платформи Moodle (moodle.nubip.edu.ua), інституційному репозиторії (<http://elibrary.nubip.edu.ua>), електронній бібліотеці (<http://library.nubip.edu.ua>), аграрній відкритій енциклопедії (<http://agrowiki.nubip.edu.ua>), відео та аудіотеках.